

Asia: VN/13501/2025

Lausuntopyyntö kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kristiinankaupungin kaupunki esittää huolensa kuntien rahoitukseen kohdistuvista leikkauksista.

Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus, jota kaavaillaan vuodelle 2027. Tämän yhteydessä hallitus on luvannut, että kuntien rahoitusta ei tulla leikkaamaan. Vuoden 2026 määräaikainen vähennys on hätiköity. Muistiosta käy ilmi, että leikkauksella pyritään korjaamaan sote-uudistuksen virheitä. Mikäli tämä on tavoitteena, olisi tällöin tarkasteltava kokonaisuutta, eikä vain yhtä osaa uudistuksesta. Sote-uudistuksen yhteydessä sote-kiinteistöt jäivät kuntien omistukseen ja tyhjenevät sote-rakennukset tulevat aiheuttamaan kiinteistökatastrofin suurten kaupunkien ulkopuolella. Kunnallisveroprosentin leikkaus toteutettiin samansuuruisena kaikissa kunnissa, eikä siinä huomioitu kuntien erilaisuutta. Kuntien mahdollisuus rahoittaa lakisääteisiä palveluja verorahoituksella on hyvin erilainen ja tämän vuoksi leikkaukset valtionosuurahoituksessa aiheuttaa eittämättä painetta veroprosenttien korotuksiin.

Kristiinankaupunki on myös huolissaan siitä, että leikkaus kaavaillaan toteutettavaksi ajankohtana, kun on selvää, että kunnille siirtynyt rahoitus työllisyyspalveluiden hoitamiseen on riittämätöntä. Myös oppimisen tuen uudistus on astunut voimaan 1.8.2025 ja myös sen osalta voidaan jo nyt todeta, että valtion osoittama rahoitus tulee olemaan riittämätön.

Esitetty vähennystapa poikkeaa normaalista käytännöstä ja muistion mukaan muutos ei kasvattaisi kuntien suhteellisia eroja. Muistion liitteenä olevasta kuntakohtaisesta vertailusta selviää, että suunniteltu leikkaus on 2,17 % eli 75,3 miljoonaa euroa. On merkillistä, että ehdotettu toteutus eroaa normaalikäytännöstä, kun esim. kuntien omarahoitusosuus suhteutetaan valtionosuuslaskelmissa asukasmäärään. Vakiintuneen käytännön mukaan vähennykset on toteutettu siten, että leikkaus on euromääräisesti asukasta kohden sama. Kristiinankaupunki

vastustaa esitettyä leikkaustapaa ja toteaa, että ensinnäkään leikkausta ei pitäisi toteuttaa ja jos se toteutetaan, pitäisi leikkaus tehdä valtionosuusprosenttia alentamalla.

Muistiossa todetaan, että vähennys toteutetaan siten, että lakisääteiset palvelut pystytään turvaamaan. Lakisääteisiä palveluita ei turvata rahoituksen leikkauksilla. Katsomme, että ainoa oikea tapa sopeuttaa julkisen sektorin taloutta, on lakisääteisten palvelujen karsiminen. Suomen talous ei lähde kasvuun leikkaamalla, oikea lääke on normien purkaminen.

Mäkelä Maarit
Kristinestad stad